

14 Temmuz 2017

ESBAT KAPISI
DİRENİŞİ

KUDÜS BİLİNCİ DERNEĞİ

Takdim

İnsanlık durumumuzun çelişkilerini dışı vuran, uygarlık masallarının büyüünü bozan Kudüs gerçekliğini tarihe not düşen kaynaklarımız artıkça zulme karşı küresel direnişimiz de güç kazanıyor. İşgal güçlerinin müteceviz saldırıları ve baskıları karşısında gece-gündüz tetikte hazır bekleyen Kudüslü murabıtların destansı direniş yerkürenin her köşesinde haksızlıklara karşı kıyam eden yiğitlere ilham oluyor. Coğrafyaları, kültürleri, dinleri ve milletleri aşan bu tıslımlı bağı, yaşanan anı belgelere dönüştüren eserlere borçluyuz.

Bugün hegemonya eskiye göre daha çaresiz ve zayıftır. Zira elindeki zulüm aparatlarıyla insanlığı esaret altına almak isteyen habis mahfiller, karşılarında direniş erlerini bulurken cürmü meşhut vaziyetinde yakalanmaktadır. Onlar yenilene çeldirme taktikleriyle dikkatlerimizi dağıtmak isterlerken, elinizde tuttuğunuz bu kıymetli belgeselde olduğu gibi, artık olan biteni her daim gözleyen ve kaydeden maharetler var. Kayıt dışı zorbalıklarına devam etmek isteyen müstekbirlere nicedir küresel vicdanın keskin bakışlarından kendilerini kaçırıyorlar.

Kudüs insanlık için sahici bir kitap. Herkes ondan kendine göre bir ders alıyor; yeter ki samimiyetle yönelsin ve okusun. Kudüs'te somutlaşan hak-batıl mücadelesinin her tablosu alınacak sayısız ibretlerle doludur. Her satırı okuyanı hayretler içinde bırakan, her kelimesi gönle dokunan bir şaheserdir. Kudüs'ün genç-yaşlı, kadın-erkek, zengin-fakir herkese mutlaka bir diyeceği vardır. Çağın imtihanı bu kitaptan sorulur; geçen-kalan bunda belli olur.

Kudüs mahşerinin merkez noktası hiç şüphesiz Mescid-i Aksa'dır. Nebilerin birlendiği, sadıkların yöneldiği, tevhidin sembolü olan Mescid. Oradaki ilahi mehabet her dönemde

hoyratları kiskandırmış, birçok saldırıya maruz kalmıştır. Yakın tarihimizde ise siyonistlerin sistematik saldırılarının hedefi olmuş, mücadelenin odağına yerleşmiştir. Bu bereket merkezine karşı girilen ihlaller son yıllarda sıklıkla tekrarlanır olmuş, sivil ve resmi görüntüler altında taktik değiştirerek sürmüştür.

Bununla birlikte Mescid-i Aksa'ya yönelen saldırıların ve ihlallerin tespit ve tahliline yönelik Türkçe çalışmalar ne yazık ki sayıca çok azdır. Kronolojik ve bütüncül olmaktan uzak birkaç çalışmanın dışında elimizde kaynak yok gibidir. Oysa İslam'ın mülkü olan ve milletçe bin yıla yakın emanetini taşıdığımız Kudüs ve Mescid-i Aksa hakkında bugünkü kaydımız çok daha fazla olmalıydı. Neyse ki son yıllarda ortaya konan etütler, alınacak çok mesafe olmakla birlikte, açığımızı nispeten gidermeye başlamıştır.

Direniş tarihine geçmeyi şimdiden hak eden” Esbât Kapısı Direnişî”nin hikayesini bize aktaran elinizdeki eser, Kudüs'le ilgili ortak bir hafıza oluşturma gayretinin bir ürünüdür. Zaferle sonuçlanan ve bize ait bir sivil direniş öyküsünü belgeselleştiren kitap, olayları objektif bir şekilde okurlarına aktarıırken tarihe de önemli bir kayıt düşüyor. “Buradayız ve Burada Kalacağız” fikrini zihinlere nakşeden bu çalışmayı ayrıcalıklı kılan hususiyet ise bunun gönüllü araştırmacıların titiz emeklerinin bir ürünü olmasıdır. Böylelikle, sivil bir direnişin öyküsü yine siviller tarafından tarihe mal ediliyor.

Benzer çalışmalara ilham kaynağı olan, dosta güven veren ve göğsümüzü kabartan bir eseri daha kamuoyuyla paylaşmanın haklı heyecanını yaşarken emeği geçen bütün araştırmacılara teşekkürü bir borç biliriz.

Özgür Aksa'da buluşmak temennisiyle...

Giriş

İsrail'in Filistin topraklarını işgalinden bu yana Filistinlilerle Siyonist Yahudiler arasında süregelen mücadelenin son dönemine bakıldığında “14 Temmuz Esbat Kapısı Direnişî” çok özel bir yere sahiptir.

14 Temmuz'da İsrail, Mescid-i Aksa'nın kapılarını ibadete kapatıp ezan okunmasını dahi yasaklayınca Filistinli Müslümanlardan hiç beklemediği bir tepki aldı. Öyle ki Filistinli önderler bile 50 yıldır işgal altında bastırılmış ve yasaklarla sindirilmeye çalışılmış Müslümanlardan, özellikle gençlerden sonucu bu derece etkileyecek güçte bir tepkinin geleceğini tahmin etmemişlerdi. Ancak Filistinli Müslümanlar yıllardır birçok krizde olduğu gibi bu olayda da üzerlerine ses ve gaz bombası atılacağını ve bu sebeple yaralanabileceklerini, İsrail polisinin şiddetine maruz kalıp gözaltına alınabileceklerini bilmelerine rağmen 14 gün boyunca gece gündüz Mescid-i Aksa uğruna mücadele verdiler.

Bu süreçte Filistinlilerin bir kısmı gün içinde işlerine veya okullarına giderken diğer kısmı ise Mescid-i Aksa'da nöbet tuttu. Nöbet tutanların bazıları Kuran okuyup dua ederken özellikle yakın çevrede oturanlar ise onlara ikramlarda bulunarak destek oldu. Kadınıyla erkeğiyle, yaşlısıyla genciyle tüm halk ve öncü isimler yekvücut olmuş bir şekilde Müslümanların ilk kıblesi Mescid-i Aksa'nın hâkimiyetini tamamıyla kaybetmemek için destansı bir direniş sergilediler. Filistinli Müslümanların canlarını ortaya koymaları bir taraftan dünya Müslümanlarını ve İslam devletlerinin birçoğunu harekete geçirirken diğer taraftan tüm gücüne ve aldığı desteğe rağmen İsrail'e geri adım atırmayı başardı.

Filistinliler elektronik kapıların sökülüp Mescid-i Aksa'nın 14 Temmuz öncesindeki haliyle kapıların açılması için bir bedel ödediler. Ancak ödedikleri bedel o günlerle sınırlı kalmadı. Mescid-i Aksa'nın kapıları açılıp olaylar yatıştıktan sonra İsrail

polisi mücadelede öncülük yapanları kamera kayıtlarından bir bir tespit edip ilerleyen günlerde çoğunu, evlerine gece baskın düzenleyerek gözaltına aldı. Örneğin Hatice Khuveys, Henadi Halavani ve Şeyh Raid Salah gözaltına alınanlar arasındaydı.

15 Ağustos'ta gözaltına alınan Şeyh Raid Salah 6 Temmuz 2018'e kadar İsrail hapishanesinde tutulduktan sonra ev hapsi şartı ile serbest bırakıldı.

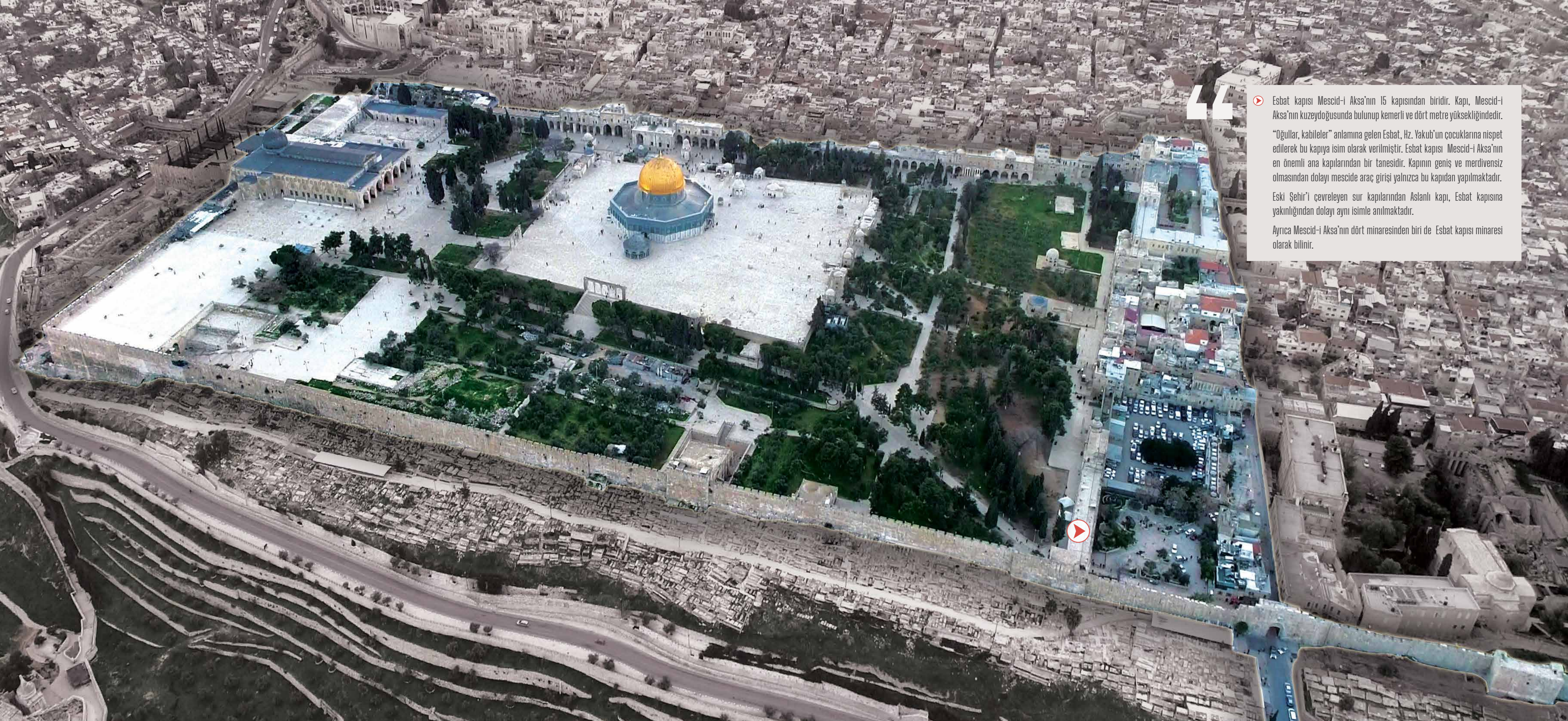
Diğer taraftan İsrail, olayların yaşandığı günlerde sökmek durumunda kaldığı yüksek çözünürlüklü akıllı kameraları daha sonraki günlerde Mescid-i Aksa'nın iç duvarlarına gece vakti yerleştirdi.

1967'den günümüze kadarki süreçte Mescid-i Aksa'da ikinci kez yaşanan ezan ve namaz yasağı; tarihe “14 Temmuz Esbat Kapısı Direnişî” olarak geçti.

Bu çalışmada, 14 Temmuz'dan 27 Temmuz'a kadar Mescid-i Aksa'da meydana gelen olaylar ve sonrasındaki gelişmelerle alakalı İsrail'in politikaları, Filistinlilerin tepkileri ve olayların dünya Müslümanlarına yansımaları ele alınmıştır. Olayların yaşandığı günlerde Filistinlilerin sosyal medya hesapları takip edilip basına yansıyan haberler derlenmiş ve konuyla alakalı yayınlanan raporlar incelenmiştir. Bizzat yaşayanların anlattıkları ile olayların detaylarına ulaşılmıştır. Bu arada İsrail'in açıklamaları da yetkililerin resmi hesaplarından ve haber sitelerinden takip edilmiştir.

14 Temmuz 2017'de başlayan ve etkisi hala devam eden bu tarihi olayı görsellerle ele alan bu eser, yaşananların kısa ve uzun vadede İsrail ve Filistinlileri nasıl etkilediğini de ortaya koymuştur.

Kudüs Bilinci Derneği bu önemli mücadeleyi sizlerin istifadenize sunmaktan mutluluk duyar.

➤ Esbat kapısı Mescid-i Aksa'nın 15 kapısından biridir. Kapı, Mescid-i Aksa'nın kuzeydoğusunda bulunup kemerli ve dört metre yüksekliğindedir. "Oğullar, kabileler" anlamına gelen Esbat, Hz. Yakub'un çocuklarına nispet edilerek bu kapıya isim olarak verilmiştir. Esbat kapısı Mescid-i Aksa'nın en önemli ana kapılarından bir tanesidir. Kapının geniş ve merdivensiz olmasından dolayı mescide araç girişi yalnızca bu kapıdan yapılmaktadır. Eski Şehir'i çevreleyen sur kapılarından Aslanlı kapı, Esbat kapısına yakınlığından dolayı aynı isimle anılmaktadır. Ayrıca Mescid-i Aksa'nın dört minaresinden biri de Esbat kapısı minaresi olarak bilinir.

14 TEMMUZ CUMA 1. GÜN

- Kudüs'ten sabah 7.30 sularında silahlı eylem gerçekleştirildiği haberi geldi. İsrail kaynaklarına göre Mescid-i Aksa'dan çıkan 3 Filistinli genç, kapıda bekleyen 2 İsrail askerini silahla ağır yaraladı. Bir asker ise seken kurşunla hafif yaralandı. Silahlı eylem gerçekleştiren 3 genç Mescid-i Aksa'nın içine doğru kaçtılar. İsrail polisleri kovaladıkları gençleri Kubbetu's-Sahra'ya yakın bir yerde kurşun yağmuruna tuttu. İsrail kimliği taşıyan ve 48 topraklarından Ummu'l-Fahm'de yaşayan 3 genç olay yerinde hayatını kaybetti.

Sonuç

İsrail, 14 Temmuz 2017 Cuma günü Esbat kapısında iki askerinin vurulmasını ileri sürerek Mescid-i Aksa'yı ibadete kapattı. Tam iki gün boyunca ezanın okunmasına ve namazın kılınmasına yasak koyan İsrail, 16 Temmuz Pazar günü öğle vaktinde metal arama dedektörleri yerleştirmiş bir şekilde Mescid-i Aksa'nın sadece üç kapısını açtı. İsrail'in 1967'deki Altı Gün Savaşlarında Doğu Kudüs'ü işgalinden sonra, tarihinde ikinci kez iki gün boyunca Aksa'da ne ezan okundu ne de namaz kılındı.

İsrail'in kapıların önüne metal arama dedektörleri yerleştirmesini Mescid-i Aksa'nın egemenliğini üstlenmeye yönelik bir adım olarak değerlendiren Filistinli Müslümanlar, bu durumu protesto ederek kapılardan geçmeyi reddettiler. Tam bir hafta boyunca İsrail kapıları sökmeyi reddederken Filistinliler de bu koşullarda mescitte namaz kılmayı caiz görmedikleri için tüm vakitleri Mescid-i Aksa'ya en yakın cadde ve sokaklarda kıldılar.

Filistinlilerin Mescid-i Aksa'nın hakimiyetini kaybetmemek için canlarını ortaya koyarak direnmesi dünya Müslümanlarını ve İsrail karşıtlarını harekete geçirdi. İlk günde Ürdün ve Katar hem devlet hem de bakanlık düzeyinde kınama yayınlarken Türkiye, Kuveyt, Yemen ve Bahreyn ülkeleri ise sadece Dışişleri Bakanlığı düzeyinde kınamada bulundular. Yine ilk günde bazı ülkelerin halkları protesto gösterileri

düzenlediler. Kısa zamanda ise kınama, protesto gösterileri ve yürüyüşlerle bütün dünyadan Filistinlilere destek ve İsrail'e tepkiler artmaya başladı. Bazı İslam ülkelerinin birkaç gün geçtikten sonra kınama yayınlamaları ise dikkatlerden kaçmadı. Diğer tarafta İslam İşbirliği Teşkilatı, Arap Birliği Komitesi, Müslüman Alimler Birliği gibi kurum ve kuruluşlar da art arda kınama mesajları yayınladılar.

Netanyahu hükümeti ise dünya ülkelerinden gelen kınama mesajlarına ve halkların protestolarına rağmen bir hafta boyunca geri adım atmamak için direndi. Mescid-i Aksa nöbeti tutan Filistinlilere saldırı emrini veren Netanyahu hükümeti, elektronik kapı uygulamasını Suudi Arabistan devletiyle istişare sonucu yaptığını iddia ederek kendini haklı göstermeye çalıştı. Her geçen gün tepkilerin artması üzerine 23 Temmuz'da elektronik kapıları sökeceğini duyuran İsrail, Esbat kapısının önüne demir köprüler yerleştirip üzerine akıllı kameralar taktı. 25 Temmuz'da ise 12 gün sonra elektronik kapıları ve iki gün önce kurduğu köprüyü söken İsrail, bunların yerine demir koridorlar döşedi. Filistinlilerin gece gündüz direnmesi ve dünyadan gelen destek, 14 gün sonra İsrail'e tamamen geri adım attırdı.

Filistinlilerin özellikle Esbat kapısındaki direnişi ve sonunda İsrail'e bütün uygulamalarından geri adım attırarak elde ettiği başarı tarihe "14 Temmuz Esbat Kapısı Direnişi" olarak geçti.

DİJİTAL KAYNAKLAR

<http://www.alqemaneews.com/t~45491> استشهاده 3 شباب فلسطينيين في مواجهات مع الشرطة الإسرائيلية داخل المسجد الأقصى

<https://goo.gl/H6lqc2> عملية بـ"الأقصى": استشهاد 3 فلسطينيين ومقتل جنديين إسرائيليين

<https://goo.gl/vLaAc2> استشهاد 3 فلسطينيين في المسجد الأقصى

http://www.oic-oci.org/topic/?t_id=13778&t_ref=5993&lan=ar منظمة التعاون الإسلامي: إغلاق الأقصى ومنع صلاة الجمعة جريمة وسابقة خطيرة

<http://www.alquds.com/articles/1500047244903166200> الأضرحة الشريف يدين منع إقامة الصلاة في المسجد الأقصى ويحذر من التدايات

<http://eldorar.com/node/112846> تنديد واسع بالتصعيد الإسرائيلي في الأقصى.. وحماس تُحذّر

<http://aa.com.tr/tr/dunya/disislerinden-mescid-i-aksa-aciklamasi/861677>

<http://aa.com.tr/tr/turkiye/diyamet-isleri-baskani-gormez-mescid-i-aksayi-muminlere-kapatmanin-mesru-hicbir-gerekcesi-olamaz/861564?amp=l>

<http://aa.com.tr/tr/dunya/kuveytten-mescid-i-aksanin-israil-tarafindan-ibadete-kapatilmasina-kinama/861836>

<https://www.haberler.com/mescid-i-aksa-nin-israil-tarafindan-ibadete-9833283-haberi/>

<https://goo.gl/2lpWWW> رئيس البرلمان العربي يستنكر اقتحام قوات الاحتلال الصهيوني للمسجد الأقصى المبارك ومنع صلاة الجمعة فيه

<https://goo.gl/VVgrJP> إدانات

<http://www.thenewkhalij.org/ar/node/74382> «الأقصى حول أحداث»

<https://goo.gl/do5v86> الأردن يطالب بفتح أبواب المسجد الأقصى "فوراً" ويدين إغلاقها

<http://www.wattan.tv/news/209229.html> الاقصى مغلق حتى الاحد .. نتنياهو يصدر أمرا بإزالة خيم العزاء الثالث في أم الفحم

<https://www.amad.ps/ar/Details/182121> رغم اتصال عباس بنتنياهو.. إسرائيل: المسجد الأقصى مغلق ليوم الأحد للنظر بعدها بشأنه

<http://www.jo24.net/post.php?id=231392> الاحتلال يرفض الطلب الأردني ويقرر: الأقصى مغلق حتى الأحد

<http://sawaleif.com/259083> /اسرائيل-تعن-استمرار-إغلاق-الأقصى-حتى-

<https://www.qudsn.ps/article/122944> أخبار إردان للأردن: نحن أصحاب السيادة على الأقصى

<https://aldiarnews.com/2017/07/14/> إردان-للأردن-نحن-أصحاب-السيادة-على-الأ-

<http://www.trt.net.tr/arabic/shw-wn-qlmy-w-rby/2017/07/14/ishrt-lsry-yly-t-tql-mfty-lqds-lshykh-mhmd-hsyn-770918>

<https://www.alaraby.co.uk/politics/2017/7/14/> قطر-تستنكر-منع-الاحتلال-الإسرائيلي-صلاة-الجمعة-بالمسجد-الأقصى/

<https://m.haberler.com/davetciler-ve-hatiplerin-aksa-bulusmasi-9833351-haberi/>

<https://goo.gl/eFYWdJ> قوات الاحتلال تكسر أبواب الأقصى وتعبث بمحتوياته بحجة التفتيش

<https://goo.gl/CXRnEM> إسرائيل تعبث بمحتويات المسجد الأقصى

<https://goo.gl/XUgJdj> إسرائيل "منزعجة من الموقف الأردني حيال أحداث الأقصى"

<https://goo.gl/pDTfLr> العدو الصهيوني يغلق المسجد الأقصى ورد الفعل الفلسطيني العربي والإسلامي

<http://m.youm7.com/story/2017/7/15/3326305> مظاهرات-أمام-سفارة-إسرائيل-في-تركيا-احتجاجا-على-إغلاق-المسجد-

<http://alhilalalyoum.com/news/130512/15-7-2017> الهيئة الإسلامية المسيحية-القدس:-فقدنا-السيطرة-على-الأقصى-بشكل-كامل-

<https://goo.gl/6HdVAp> اردنيون يتظاهرون احتجاجا على اغلاق الاقصى

<http://www.mersadnews.net/archives/62104> البرلمان يستنكر إغلاق قوات الإحتلال الإسرائيلي للمسجد الأقصى ومنع رفع الأذان

<http://felesteen.ps/article/alalaf-ytzahrwn-fy-man-ahtjaja-ly-aghlaq-almjsd-alaqsy>

<https://goo.gl/r4Qxdj> أضواء على الصحافة الاسرائيلية 16 يوليه/تموز 2017

http://www.huffpostarabi.com/2017/07/16/story_n_17501134.html لا صلاة ولا أذان بالقدس لليوم الثالث على التوالي.. وإسرائيل تقرر فتح الأقصى تدريجياً بإجراءات جديدة

http://www.islamicnews.org.sa/page/public/news_details.aspx?id=207508# اعتداء علي المصلين أمام أبواب الأقصى

<https://www.youtube.com/watch?v=VkobyTJxnXV> اعتداء علي المصلين أمام أبواب الأقصى